

PRÓBNY EGZAMIN ÓSMOKLASISTY Z NOWĄ ERA 2021/2022

JĘZYK POLSKI

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

Uwagi:

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne, spełniające warunki zadania. Błąd rzeczowy dotyczący lektur obowiązkowych skutkuje przyznaniem 0 punktów.

Zadanie 1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021 ¹	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. Lektura obowiązkowa: Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> .

Zasady oceniania

1 p. – odpowiedź poprawna.

0 p. – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FP

Zadanie 2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 9) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie. Lektura obowiązkowa: Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> .

Zasady oceniania

1 p. – odpowiedź poprawna.

0 p. – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

BDAC

¹ Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

Zadanie 3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 7) charakteryzuje i ocenia bohaterów. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte). Lektura obowiązkowa: Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> .

Zasady oceniania

1 p. – odpowiedź poprawna.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 4. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje; 7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...]. Lektura obowiązkowa: Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> .

Zasady oceniania

1 p. – odpowiedź poprawna.

0 p. – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FP

Zadanie 5. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii.	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 13) zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty [...]. Lektura obowiązkowa: Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> .

Zasady oceniania

2 p. – poprawne wyjaśnienie dotyczące obu rodzajów komizmu.

1 p. – poprawne wyjaśnienie dotyczące jednego rodzaju komizmu.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie ocenione na 2 punkty

Rodzaje komizmu	Wyjaśnienie
Komizm słowny	<i>O występowaniu komizmu słownego świadczą wyrazy używane przez Cześnika, np. „Wytnie kozła pod obłokiem” oraz powiedzenie „mocium panie”.</i>
Komizm postaci	<i>Postacią komiczną w przytoczonym fragmencie jest Papkin, który wyolbrzymia swoje zasługi, przechwala się, jest gadułą i samochwałą.</i>

Zadanie 6. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1) rozpoznaje rodzaje literackie: [...] dramat [...]; 10) wskazuje elementy dramatu (rodzaj): [...] didaskalia [...]. Lektura obowiązkowa: Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> .

Zasady oceniania

1 p. – odpowiedź poprawna.

0 p. – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B3

Zadanie 7. (0–3)

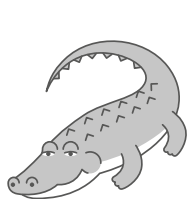
Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 4) omawia akcję, wyodrębnia wątki i wydarzenia. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 11) interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, [...]). Lektura obowiązkowa: Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> .
III. Tworzenie wypowiedzi. 4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia [...] argumentów przy tworzeniu [...] tekstów argumentacyjnych.

7.1. (0–1)

Zasady oceniania

1 p. – wybranie elementu graficznego i wyjaśnienie związku z treścią utworu.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

1

2

3

4

5

Przykładowe rozwiązania ocenione na 1 punkt

Wybieram element graficzny nr 1 (krokodyl).

Wyjaśnienie: *Klara powiedziała Papkinowi, że przyjmie oświadczyzny tylko tego mężczyzny, który przyprowadzi jej żywego krokodyla.*

Wybieram element graficzny nr 2 (lew).

Wyjaśnienie: *Papkin nazywa siebie lwem północy, przechwalając się swoimi rzekomymi wyczynami rycerskimi.*

Wybieram element graficzny nr 3 (kałamarz z piórem).

Wyjaśnienie: *Grafika przedstawiająca kałamarz z piórem może być nawiązaniem do sceny pisania przez Dyndalskiego listu, który dyktuje mu Cześnik (list jest pisany w imieniu Klary, jego adresatem ma być Wacław). Grafika może też nawiązywać do sceny, w której Papkin spisuje swój testament, ponieważ jest przekonany, że został otruty winem przez Rejenta.*

Wybieram element graficzny nr 4 (obrączki).

Wyjaśnienie: *Obrączki symbolizują ślub Wacława i Klary.*

Wybieram element graficzny nr 5 (dłonie).

Wyjaśnienie: *Wybrany element graficzny może nawiązywać do ostatniej sceny utworu, w której główni bohaterowie – Cześnik i Rejent – podają sobie dłonie na znak zgody.*

7.2. (0–2)

Zasady oceniania

2 p. – podanie tytułu lektury obowiązkowej, poprawne uzasadnienie wyboru z odwołaniem do konkretnych zdarzeń / konkretnego zdarzenia z utworu.

1 p. – podanie tytułu lektury obowiązkowej oraz poprawne, uogólnione uzasadnienie bez odwołania do konkretnych zdarzeń / konkretnego zdarzenia.

0 p. – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie ocenione na 2 punkty

Tytuł lektury: „*Quo vadis*”.

Uzasadnienie: *Miłość bohaterów wpłynęła na rozwój wydarzeń, bo dla niej bohaterowie byli gotowi do poświęceń, np. Ligia nie pozwoliła Ursusowi zabić Winicjusza i pielęgnowała go, gdy był ranny. Winicjusz, zakochany w Ligii, zmienił swoją wiarę i swój charakter, stał się chrześcijaninem, człowiekiem pokornym. Czynił wszystko, by wydostać ukochaną z więzienia.*

Przykładowe rozwiązanie ocenione na 1 punkt

Tytuł lektury: „*Quo vadis*”.

Uzasadnienie: *Miłość Ligii i Winicjusza miała wpływ na rozwój wydarzeń, historia ta stanowi ważny wątek powieści.*

Zadanie 8. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

1 p. – odpowiedź poprawna.

0 p. – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PP

Zadanie 9. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 4) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych.

Zasady oceniania

1 p. – odpowiedź poprawna.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 10. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte); 6) odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym.

Zasady oceniania

1 p. – odpowiedź poprawna.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 11. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) określa temat i główną myśl tekstu; 6) odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym; 9) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie; 11) interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika [...]).
III. Tworzenie wypowiedzi. 4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia [...] argumentów przy tworzeniu [...] tekstów argumentacyjnych.

Zasady oceniania

- 2 p. – zajęcie stanowiska i sformułowanie dwóch argumentów odnoszących się do treści wywiadu i grafiki.
1 p. – zajęcie stanowiska i sformułowanie jednego argumentu odnoszącego się do treści wywiadu i grafiki.
0 p. – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie ocenione na 2 punkty

Zajęcie stanowiska: *Grafika może być ilustracją do tekstu „Pilne pytanie o prawdę”.*

Argument 1.: *W wywiadzie filozof wspomina o chaosie informacyjnym, w jakim żyjemy. Na ilustracji postacie są „atakowane” przez informacje z różnych stron.*

Argument 2.: *W wywiadzie filozof mówi o potędze mediów społecznościowych i internetu. Na ilustracji przedstawiony jest ogromny smartfon z wystającym magnesem, który przyciąga postacie tak, że nie mogą się oderwać od swoich telefonów.*

LUB

Zajęcie stanowiska: *Grafika nie może być ilustracją do tekstu „Pilne pytanie o prawdę”.*

Argument 1.: *Tematem wywiadu jest poszukiwanie prawdy. Przedstawione na ilustracji postacie pochylają się nad telefonami, może przeglądają media społecznościowe, ale niekoniecznie szukają prawdy.*

Argument 2.: *W wywiadzie filozof wspomina o wysiłku związanym z poszukiwaniem prawdy. Postacie przedstawione na ilustracji nie wkładają żadnego wysiłku w docieranie do prawdy, raczej się biernie poddają zalewowi informacji z internetu, ulegają ich przyciąganiu.*

Zadanie 12. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury. II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 2) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi [...]. 1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 2) rozpoznaje w tekście formy [...] liczb, osób [...] – rozumie ich funkcje w wypowiedzi.

Zasady oceniania

1 p. – odpowiedź poprawna.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...]. 3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka [...].	1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 7) rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; [...] rozpoznaje rodzinę wyrazów [...].

Zasady oceniania

1 p. – odpowiedź poprawna.

0 p. – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FP

Zadanie 14. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 4. Kształcenie umiejętności poprawnego pisania zgodnego z zasadami pisowni polskiej.	4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń: 7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].

Zasady oceniania

1 p. – odpowiedź poprawna.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 15. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 4. Kształcenie umiejętności poprawnego pisania zgodnego z zasadami pisowni polskiej.	4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń: 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym.

Zasady oceniania

2 p. – poprawne uzupełnienie wszystkich luk w zdaniach.

1 p. – poprawne uzupełnienie dwóch luk w zdaniach.

0 p. – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. A, 2. A, 3. B

Zadanie 16. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...].	2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: 3) zna sposoby wzbogacania słownictwa.

Zasady oceniania

1 p. – odpowiedź poprawna.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

D

Zadanie 17. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Tworzenie wypowiedzi. 4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania, oraz rozpoznawanie manipulacji językowej.	1. Elementy retoryki. Uczeń: 8) rozpoznaje manipulację językową [...].

Zasady oceniania

1 p. – poprawne wybranie sytuacji (nr 2) i uzasadnienie wyboru.

0 p. – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie ocenione na 1 punkt

Sytuacja nr 2

Uzasadnienie wyboru: *Uczennica obarcza koleżankę odpowiedzialnością za swoje zaniedbania. Osiąga zamierzoną korzyść, ale w ten sposób naraża koleżankę na otrzymanie oceny niedostatecznej za udostępnienie pracy domowej.*

Zadanie 18. (0–3)

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Tworzenie wypowiedzi. 1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi pisemnych.	2. Mówienie i pisanie. Uczeń: 2) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] ogłoszenie [...].
II. Kształcenie językowe. 4. Kształcenie umiejętności poprawnego pisania zgodnego z zasadami pisowni polskiej.	4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń: 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym; 7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].

Zasady oceniania

1. Treść i forma

2 p.	treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 2 argumenty; uwzględnionych 5 elementów dotyczących formy: kto ogłasza? komu ogłasza? co ogłasza? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa?
1 p.	treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 2 argumenty; uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO komu ogłasza? ORAZ/ALBO co ogłasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?
0 p.	treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO komu ogłasza? ORAZ/ALBO co ogłasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?

2. Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 p. – łącznie nie więcej niż 2 błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne).

0 p. – łącznie 3 lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 p. – łącznie nie więcej niż 3 błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne).

0 p. – łącznie 4 lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

Uwaga:

- Jeżeli uczeń uwzględni 5 elementów ogłoszenia, a podaje tylko jeden argument, w kryterium „Treść i forma” otrzymuje 1 punkt.
- Kategorie „Treść i forma” oraz „Poprawność językowa” oceniamy rozłącznie.

Przykładowe rozwiązanie ocenione na 3 punkty

Uwaga, Ósmoklasiści!

We wtorek 23 listopada 2021 r. o godz. 15.30 w szkolnej pracowni informatycznej odbędą się warsztaty na temat bezpiecznego korzystania z mediów społecznościowych. Zachęcamy do udziału w zajęciach, które będą prowadzone przez doświadczonych specjalistów. Uczestnicy warsztatów dowiedzą się, jak zabezpieczać swoje dane i kształtować swój wizerunek w sieci. Zgłoszenia chętnych przyjmujemy do 15 listopada 2021 r. Liczba miejsc ograniczona.

Organizatorzy – Koło Informatyczne

ZASADY OCENIANIA WYPRACOWAŃ

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator ocenia ją na 0 punktów. Nie sprawdza i nie zaznacza żadnych błędów w pracy. Egzaminator umieszcza dopisek – „Praca nie na temat”.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej, za całą wypowiedź egzaminator przyznaje 0 punktów. Nie sprawdza i nie zaznacza żadnych błędów w pracy. Egzaminator umieszcza dopisek – „Brak odwołania do lektury obowiązkowej”.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator ocenia ją na 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyznaje 0 punktów w każdym kryterium.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Realizacja tematu wypowiedzi, Elementy twórcze / Elementy retoryczne oraz Kompetencje literackie i kulturowe*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyznaje 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, jest unieważniony.
7. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za *Styl i Język* lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
8. Wprowadza się oznaczenie literowe błędów: błąd rzeczowy – rzecz.

Uwaga: Liczone są wszystkie wyrazy: samodzielne i niesamodzielne.

Zadanie 19. (0–20)

Wybierz **jeden** z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz **rozprawkę** albo **opowiadanie**.
- W wypracowaniu odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 2 arkusza egzaminacyjnego.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.

WYPRACOWANIE O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM

Temat 1.

Dzięki literaturze człowiek odkrywa wartości, którymi należy kierować się w życiu. Napisz rozprawkę, w której rozważysz trafność tego stwierdzenia. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.

Uwagi:

- Argumentowanie nie polega na streszczaniu utworów.
- Argumentacja musi być zgodna z poleceniem, wybraną lekturą obowiązkową oraz innym utworem literackim (może to być inna lektura obowiązkowa).

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. 3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; 18) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi [...]; 20) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty [...]. Zna lektury obowiązkowe.
II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.	3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń: 2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich; 4) świadomie posługuje się różnymi formami językowymi [...]. 4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń: 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym; 7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].
III. Tworzenie wypowiedzi. 1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi pisemnych. 3. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu. 4. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę; 2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi [...]; 3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych); 4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki [...]; 5) odróżnia przykład od argumentu; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego; 7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie. 2. Mówienie i pisanie. Uczeń: 2) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] rozprawka [...].

Zasady oceniania

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:	
<ul style="list-style-type: none">wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu (rozprawka);w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury obowiązkowej i innego tekstu literackiego;wypowiedź jest w całości na temat.	
2 p.	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 p.	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 p.	Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 p. w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, to we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 p.

2. Elementy retoryczne

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:	
<ul style="list-style-type: none">argumentacja w pracy jest wnikliwa;argumenty są poparte właściwymi przykładami;argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.	
5 p.	Pogłębiona argumentacja. Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 p. i niektóre na 5 p.
3 p.	Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 p. i niektóre na 3 p.
1 p.	Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:	
<ul style="list-style-type: none">• uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej, a także innego tekstu literackiego w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze;• uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.	
2 p.	Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej oraz innego tekstu literackiego. Poprawność rzeczowa.
1 p.	Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego. ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego. ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego. Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:	
<ul style="list-style-type: none">• kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie;• wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu;• wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli;• wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.	
2 p.	Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 p.	Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:	
<ul style="list-style-type: none"> styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej; styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy). 	
2 p.	Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. Jednolity.
1 p.	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 p.	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 p.

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych;
- środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność środków Zakres środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. <ul style="list-style-type: none"> zróżnicowana składnia, zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/ odpowiednie do realizacji tematu.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	0 p.

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 p. w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.	
2 p.	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 p.	2–3 błędy ortograficzne.
0 p.	4 lub więcej błędów ortograficznych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

2 p.	Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne.
1 p.	4–6 błędów ortograficznych.
0 p.	7 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.	
1 p.	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 p.	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1 p.	Nie więcej niż 7 błędów interpunkcyjnych.
0 p.	8 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

WYPRAWOWANIE O CHARAKTERZE TWÓRCZYM

Temat 2.

Napisz opowiadanie o wspólnej przygodzie z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej, dzięki któremu podejmiesz dobrą decyzję w ważnej dla Ciebie sprawie.

Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

Uwagi:

- W opowiadaniu uwzględnione są następujące elementy: wydarzenie o charakterze przygody z udziałem bohatera lektury obowiązkowej, decyzja w ważnej sprawie logicznie wynikająca z opowiedzianej przygody.
- Opowiadanie ma charakter twórczy, nie może być streszczeniem wybranej lektury obowiązkowej.

Wymagania egzaminacyjne 2021	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. 3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 15) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; 18) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi [...]; 20) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty [...]. Zna lektury obowiązkowe.
II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.	3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń: 2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich; 4) świadomie posługuje się różnymi formami językowymi [...]. 4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń: 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym; 7) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].
III. Tworzenie wypowiedzi. 1. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi pisemnych. 3. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu.	1. Elementy retoryki. Uczeń: 2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi [...]; 3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych); 2. Mówienie i pisanie. Uczeń: 2) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] opowiadanie [...].

Zasady oceniania

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:	
<ul style="list-style-type: none">wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu (opowiadanie twórcze);w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury obowiązkowej;wypowiedź jest w całości na temat.	
2 p.	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 p.	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 p.	Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 p. w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, to we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 p.

2. Elementy twórcze

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:	
<ul style="list-style-type: none">narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona;wydarzenia są logicznie ułożone;fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta;lektura obowiązkowa została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.	
5 p.	Funkcjonalna narracja. Logiczny układ zdarzeń. Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej sześciu spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. Twórcze wykorzystanie treści lektury.
4 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 p. i niektóre na 5 p.
3 p.	Funkcjonalna narracja. Logiczny układ zdarzeń. Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej czterech spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.
2 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 p. i niektóre na 3 p.
1 p.	Narracja częściowo funkcjonalna. Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. Prosta fabuła.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:	
<ul style="list-style-type: none">• uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze;• uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.	
2 p.	Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej. Poprawność rzeczowa.
1 p.	Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej. Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:	
<ul style="list-style-type: none">• kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy opowiadanie zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie;• wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu;• wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli;• wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.	
2 p.	Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 p.	Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:	
<ul style="list-style-type: none">• styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał opowiadania, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu wypowiedzi argumentacyjnej;• styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).	
2 p.	Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. Jednolity.
1 p.	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 p.	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 p.

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych;
- środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność środków Zakres środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. • zróżnicowana składnia, • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/ odpowiednie do realizacji tematu.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	0 p.

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 p. w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.	
2 p.	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 p.	2–3 błędy ortograficzne.
0 p.	4 lub więcej błędów ortograficznych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

2 p.	Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne.
1 p.	4–6 błędów ortograficznych.
0 p.	7 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.	
1 p.	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 p.	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1 p.	Nie więcej niż 7 błędów interpunkcyjnych.
0 p.	8 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:

- błędy w zapisie wyrazów z **u – ó, ż – rz, h – ch**;
- łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

Do błędów graficznych w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

- **dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów;**
- **mylenie liter**
 - o podobnym kształcie ($a - o, l - ł - t, n - r, m - n, u - w, e - \xi, a - q, i - j, u - y$);
 - dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania);
 - rzadziej używanych ($h - H, f - F, L - F$);
 - odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie ($b - p, d - t, w - f, g - k, dz - c, sz - s, i - y, \xi - em - en, q - om - on, \acute{s} - \acute{z}, \acute{c} - \acute{d}\acute{z}$);
 - różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej ($p - b, d - b$) lub poziomej ($m - w, n - u, b - p, d - g, p - g$);
- **ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym**
 - oznaczania miękkości nad literami;
 - kropek ($d\acute{z}, \acute{z}, i, j$);
 - „ogonków” przy literach q lub ξ i kreski (wężyka) przy literach $ó, t$ lub \acute{k} ;
- **błędy dotyczące podziału wyrazu;**
- **utrąte dźwięczności** ($kóska$ zamiast $kózka$, $proźba$ zamiast $prośba$);
- **błędy wynikające ze schematycznego stosowania zasad ortografii, np. startóje bo startować.**

Na podstawie: *Zasady oceniania rozwiązań zadań. Egzamin ósmoklasisty. Język polski*, CKE, Warszawa 2021.